

Teresa Dobrzyńska

"Problem aktualnego
rozcłonkowania / AR / : język opisu
AR-struktury", Jurij Martemianow,
Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk
1971 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 14/42, 112

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/I/ LEONTIEWA Nina: O pewnych właściwościach spójnego tekstu. Przeł. M.R.Mayenowa. W: O spójności tekstu. Praca zbiorowa pod redakcją M.R.Mayenowej. Oss. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1971. IBL PAN. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej. T. XXI, s. 13-19.

Artykuł pokazuje, jak przy przejściu od tekstu do zapisu semantycznego /odnotowującego znaczenia pojęć zawartych w tekście i zachodzące między nimi relacje/ ujawniają się dwie istotne cechy tekstu: redundantność - polegająca na powtarzaniu tych samych elementów semantycznych, oraz niepełność - brak informacji co do danego elementu lub relacji. Redundancja gwarantuje spójność i gramatyczną poprawność tekstu, niepełność - poprawność stylistyczną. "Spójność jest taką właściwością ZS /zapisu semantycznego/, która sprawia, że na jakiegokolwiek dwie części podzielilibyśmy ZS tekstu, zawsze znajdziemy przynajmniej jeden term /pojęcie występujące w relacji z innym pojęciem/ powtarzający się w obu częściach ZS."

BP/42

T.D.

/I/ MARTEMIANOW Jurij: Problem aktualnego rozczłonkowania /AR/: język opisu AR-struktury. Przeł. W.Cesluk-Grajewski. W: O spójności tekstu. Praca zbiorowa pod redakcją M.R.Mayenowej. Oss. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1971. IBL PAN. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej. T. XXI, s. 21-46.

Praca kontynuuje teorię Mathesiusa i jego następców dotyczącą aktualnego rozczłonkowania zdania. Autor buduje sformalizowany język pozwalający opisać to rozczłonkowanie w sposób całościowy - od największych segmentów aż do poszczególnych form wyrazowych - z uwzględnieniem budowy tych segmentów. Interpretacji podlega korpus zdań, w których funkcję rozczłonkującą pełnią szyk i intonacja /świadomie pominięto wypadki funkcjonowania środków czysto-intonacyjnych i leksykalno-intonacyjnych/. Przedstawiono też typologię cech segmentacyjnych /wynikających z przeciwstawienia szyku normalnego - nacechowanego/ i intonacyjnych - pełniących funkcję sygnalizowania aktualnego rozczłonkowania zdania.

BP/42

T.D.